

83:200

Næstved, Sortebrødregade
Matr. nr. 119, 120, 121
Sct. Mortens sogn
Tybjerg herred
Storstrøms amt

Punktundersøgelse, juni 1983

Beretning.

I forbindelse med nybygning på grundene, matr. nr. 118 og 122 af Næstved bygrunde, blev der i juni 1983 nedgravet en kloak, som skærer grundene, matr. nr. 119, 120, 121.

Næstved museum foretog en opmåling af vest- og nordprofilen i de første 26 m af kloakgrøftens forløb (se plan 2).

Opmålingen tog udgangspunkt i grøftens sydende, ved nordre side af nordre fortov i Sortebrødregade (se plan 1). Kloaken var på daværende tidspunkt ført tværs gennem Sortebrødregade.

Under opmålingen blev det oplyst af en af arbejderne på stedet, at man under kloakgravningen i gaden havde påtruffet 2 skeletter, som imidlertid blev fjernet.

I hele det opmålte forløb er der under græstørven et lag af opfyld med mange teglbrokker (lag a). Laget er i den sydlige ende 1 m tykt, men 6 m mod nord fra opmålingens udgangspunkt smalner laget ind til $\frac{1}{2}$ m's tykkelse.

Under lag a er der i de sydligste 6 m et ca. 10 cm tykt brandlag, lag b. Det overlejrer i syd en brolægning, bestående af hovedstore sten, og i nord en gødningsgrube.

Under brolægningen kan der udskilles 4 lag over undergrundssandet. Nord for gødningsgruben udgør kulturlaget et sammenhængende muldlag, 1 m tykt i hele forløbet, lag m.

Laget brydes to steder af stenfundamenter, hvoraf det vestlige, fundament j, består af kampesten, mens det østlige, fundament k, er af hovedstore sten.

Mellem fundament k og lag a findes et brandlag.

Under lag m er der undergrund, bestående af fint, hvidt sand.

Området virker ret fugtigt, og organiske dele i kulturlagene er meget lidt omdannede.

I gødningsgruben, grube h, blev der fundet et sortbrændt randskår fra højmiddelalder, og umiddelbart øst for fundament k blev fundet en samling sammenhørende stentøjsskår - hals og bug fra en senmiddelalderlig kande.

På matr. nr. 120 har ligget et bindingsværkshus fra 1600-årene, nedrevet i 1970-erne. Det er derfor ikke usandsynligt, at brandlagene repræsenterer bebyggelse fra 14-1500-årene, og lagene under brandlagene kan rimeligt stamme fra middelalderen i øvrigt.

Efter færdiggørelse af kloaklægningen påbegyndtes støbning af fundamenter til nybyggeriet. Der er ikke foretaget udgravning til kælder, og udgravning til fundamenter er derfor, bortset fra kloakgrøften, de eneste jordarbejder, der foretages på grundene.

På denne baggrund finder museet ikke, at der umiddelbart er basis for videre undersøgelser, og betragter hermed sagen som afsluttet.

Karen H. Urth
Karen Haugsted Urth

Vedlagt:

Oversigtsplan
profilopmåling

NÆSTVED KØBSTADS BYGRUNDE
OPMÅLT 1865

NEM 83:200 Plan 1

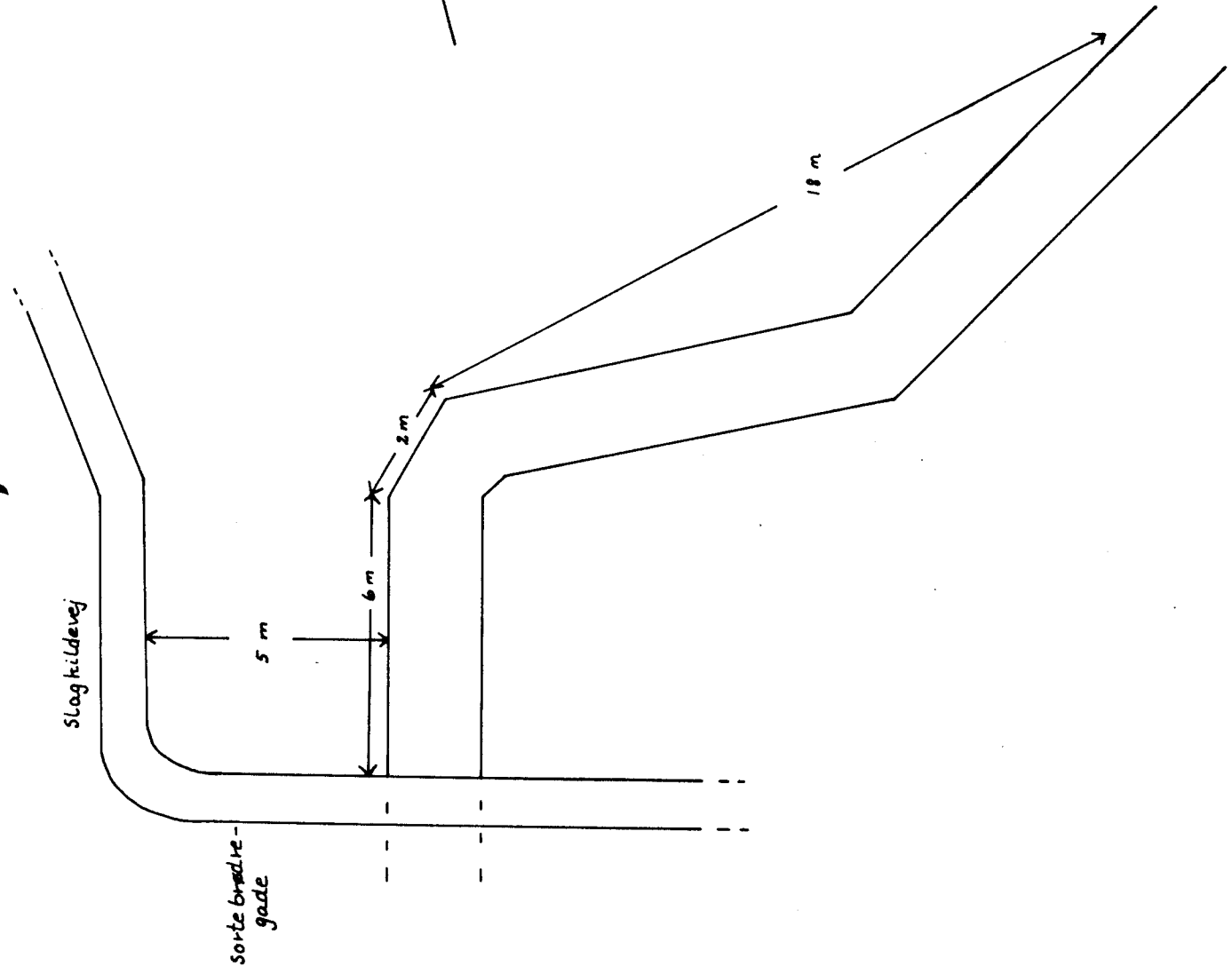
Kloakeringsgrøft,
omtrentligt forløb

1:100 (ca.)

juni 1983

KHU/RN

10 m

NREM 83: 200 Plan R

kloakgrøft

skitse af snit mod V og N

1: 100

juni 1983

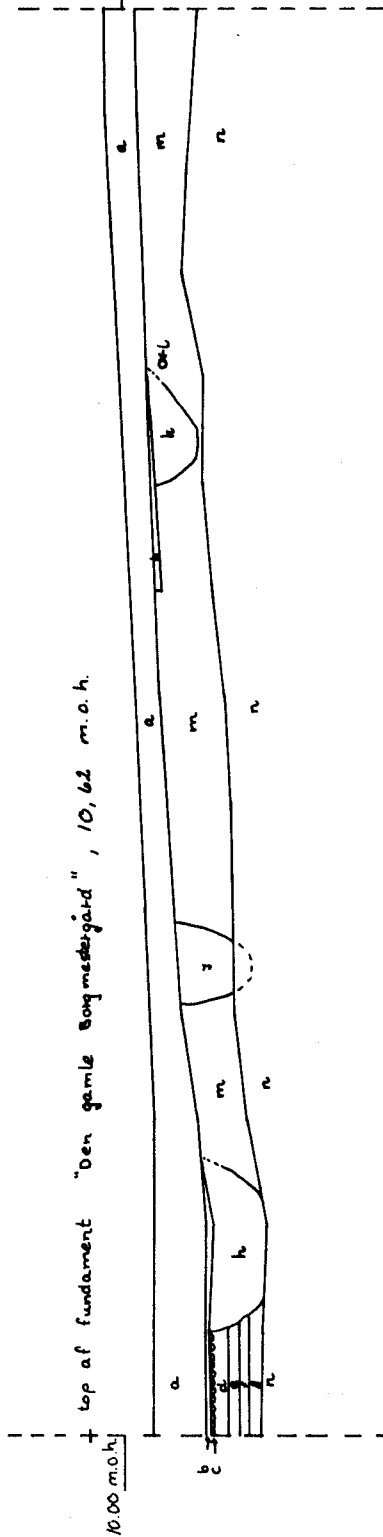
KNU / RN

fixpunkt: toppen af fundamentet på

hotel "Den gamle Bogmestergård"
10,62 m.o.h.

10,00 m.o.h.

rikkevisgætte: 0,33 m o. fixpkt.

- a: opfyld
- b: brandlag - brændt ler, trækul, aske
- c: brolægning
- d: humus
- e: sandet muld
- f: humus
- g: sandet muld
- h: gødning
- i: kampesten
- k: hovedsten sten
- l: stenbrykker
- m: muld/humus
- n: sand / undergrund